

Östersunds tingsrätt
Mark- och miljödomstolen
Box 708
831 28 Östersund

Datum 2025-12-05
SMHI Dnr 2025/2443/5.4.1
Er referens M 3253-25

mmd.ostersund@dom.se

Yttrande över Kungörelse - ansökan om tillstånd för vattenverksamhet enligt miljöbalken för byte av bro över Viskasundet, väg AC591, Fredrika, Åsele kommun

SMHI har tagit del av rubricerad kungörelse och har följande synpunkter. Yttrandet avgränsas till SMHIs kompetensområden hydrologi (enbart ytvatten), meteorologi (inklusive luftmiljö) och klimatanpassning.

Hydrologi

PM Hydrologi och hydraulik

I PM Hydrologi och hydraulik anges att avrinningsområdet har "ett beräknat högsta flöde på 4,6 m³/s" enligt SMHIs hydrologiska modell. BHF är ett vedertaget begrepp som betecknar ett mycket högt värde för vattenföring som beräknas genom en väldefinierad kombination av scenarier för beräkningsförutsättningar. BHF anges inte i SMHIs Vattenwebb så den siffra som utredningen presenterar bör benämnas på ett annat sätt. Det framgår även att 100-årsflödet beräknats genom att multiplicera 10-årsflödet med faktor 10, en för SMHI okänd metodik som bör beläggas med referens.

Dimensionerande nivåer för bron tycks ha tagits fram endast utifrån inmätning av vattenmarkeringar på befintlig bro. Det är en okonventionell metod som innebär svårigheter att relatera nivåer till verkliga återkomsttider. SMHI har ingen möjlighet att bedöma trovärdigheten i de uppgifter som presenteras. Trafikverket har väldefinierade råd och krav för bestämmande av dimensionerande flöden och nivåer, men i föreliggande underlag tycks en annan metodik använts.

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

I redovisade underlag saknar SMHI information rörande förväntade klimatförändringar och dess konsekvenser på dimensionerande flöden och nivåer. Även osäkerheter rörande hydrologiska extremer och framförallt hur dessa kommer att vara i framtida klimat bör tas i beaktande i dimensionering av den nya anläggningen för att den ska vara hållbar och användbar över tid.

Vattenwebb

SMHI har inga hydrologiska data för avrinningsområdet, vilket innebär att uppgifterna i Vattenwebb endast är baserade på modellinformation som inte är specifikt kalibrerad för de platsspecifika förutsättningarna. SMHI garanterar inte riktigheten i de uppgifter som tillhandahållna data representerar eller att de kan användas för det ändamål användaren avser. Underlaget ska betraktas som vägledande för samhällets allmänna behov, framtaget med den bakgrundsinformation och metod som varit tillgänglig vid beräkningstillfället. Beräknade vattenflöden och statistik i Vattenwebb beräknas för en så stor mängd punkter att manuell granskning av varje enskild punkt är omöjlig. De platsspecifika förhållandena är inte beskrivna i den hydrologiska modell som används för de beräkningsresultat som redovisas i Vattenwebb. Osäkerheterna är som störst i de hydrologiska extremerna, en osäkerhet som SMHI uppmanar sökande att vara uppmärksam på ifall det kan vara kritiskt för utformningen av anläggningen.

SMHI önskar också informera om att under 2024 har en ny version av SMHIs databas SVAR (Svenskt VattenArkiv), SVAR 2022 driftsatts, som bygger på en ny områdesindelning. Vattendelarna har justerats och alla avrinningsområden i Vattenwebben har nu fått nya ID-nummer (det som inom systemet kallas SUBID) och justerade geometrier. Även SMHIs hydrologiska modell (S-HYPE) utvecklas och uppdateras över tid, vilket innebär att de uppgifter från 2022 som används som dimensioneringsförutsättningar är inaktuella. Som exempel kan nämnas att 50-årsflödet (HQ50) i dagens modell är ca 15% högre än det flöde som redovisas i handlingarna.

Avdelningschef Magnus Rödin har beslutat i detta ärende som beretts av Anna Åkesson, Charlotta Eriksson, Sara Brattström och Caroline Rydholm.

För SMHI

Magnus Rödin
Chef Avdelning Samhällsplanering

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda